

KORYTO (49) *sb n*

Oba o jasne.

sg N koryto (18). ◇ *G koryta* (7). ◇ *A koryto* (5). ◇ *I korytem* (2). ◇ *L korycie* (5). ◇ *pl N koryta* (2). ◇ *G koryt* (1). ◇ *A koryta* (5). ◇ *L korytách* (4).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. Wielkie podłużne naczynie drewniane; concha Calep; vas Cn (26) : Concha – [...]. Nieczky, korito. *Calep* 231a.

a. Przeznaczone do karmienia i pojenia bydła, żłób; aquarium Calep; alveus, aqualiculus, canalis Cn (18) : *GroicPorz* mmv; *Leop Gen* 30/41; Y wylála nátychmiałth wodę z wiádrá w koryto [*in canale*] *BibRadz Gen* 24/20; *Mącz* 42c; iż świnié páść muřiał [*marnotrawny syn*]/ á młoto iádác muřiał s korytá plugáwego póřpołu z nimi. *RejZwierc* 178v; *WerKaz* 299; Aquarium – Korito do napawaniá bidła. *Calep* 86a.

Zwrot: »nalać koryto« = *impluere canalis Vulg, PolAnt* (2): y náliawřzy pełno korytá/ chćiały nápoić trzody oycá řwego. *Leop Ex* 2/16; *BudBib Ex* 2/16.

Wyrażenia: »studzienne koryto« (2): Fontinale lavacrum, Brunnen trog. Studzyenne koryto. *Murm* 23; *BartBydg* 59b.

»świnie (a. świńskie) koryto« (5): *Murm* 148; Aqualiculus. Sewtrog. Swinie korito. *Mymer*¹ 28v; *BartBydg* 12b; *Mącz* 13b; *Calep* 86a.

Przen: Wyżywienie (2) :

Zwrot: »podnieść, podniesienie koryta« = *zmniejsć dawkę żywności, dawać mniej; deducere cibum; attenuatus victus Mącz* (1 : 1): Deducere cibum, Podnieść korytá/ to yeřt/ vyąć obroku. *Mącz* 96c, 449a.

b. Służące do przechowywania produktów spożywczych; orca Mącz; lacus, linter, naustibulum, navia Cn (4) : Niech ten będzie kuchmiřtrzem/ będzie ich obřcie/ Boć ie [*krupy*] muři gdzie pewnie zácierác w korycie. *RejFig Bb3*; *Mącz* 267d; *GostGosp* 10.

Wyrażenie: »koryto pyřtowe« (1): Farinarium, Mączna skrziniá/ Koryto pyřtowe. *Mącz* 118a.

c. Przeznaczone do kąpieli, rodzaj wanny; miliarium Cn (3) : *SienLek* 116; iefli grzbiet [*blótem z cieplicznych wód obkřadać*]/ korytá podobno potrzebá/ álbo łáźienki wolno ćiepléy. *Oczko* 17, 27.

2. Podłużne urządzenie drewniane, otwarte z obu węższych końców, służące do przepuszczania wody z jednego zbiornika do drugiego; canalis Calep, Cn; incile Calep (11) : by řye y Groblá nie miáła trząść kiedy Młyn miele/ y ty korytá którymi wodá idźie ná kołá muřzá řye w Grobléy ruřzyć. *Strum* I2, G2v [4 r.], G4; *Calep* 156a [2 r.].

Wyrażenia: »koryto dľubane« (1): Kłáďá teř drudzy [...]/ korytá dľubáné ná cztérzy gránie *Strum* G2.

»pełne koryto« (1): á kiedy wodę puřćifz z Stáwu pełnym korytem/ tedy ie wodá werwie/ á ziemiá řye po tróřze będzie řypáľá/ ář řye Staw przerwie. *Strum* G2v.

Szereg: »kanał albo koryto« (1): Incile – Kanał albo korito ktorim wodę zrzeki przywodřifz. *Calep* 520a.

3. *Łodka wydrążona w drzewie, czołno; linter Mqcz, Calep, Cn; navia Cn (11)* : przypłynęło k nam do okrętow ośob kilkă dziefiat/ niektorzy w pław niektorzy w korytach *BielKron* 447, 441, 442, 444, 447v, 452v [2 r.]; *Linter, Koryto/ Też czołn/ Monoxylon/ Czołn z yednego drzewá wyciofány. Mqcz* 195a, 42c; *Calep* 606b; *Podrąbił Olfzą ná rudáwym błócie/ Y ták w porywczą koryto vrobił KlonFlis C3.*

W charakterystycznych połączeniach: koryto urobić; w korycie jechać, wieźć (2).

*** *Bez wystarczającego kontekstu (1) : [testament Leonarda szewca z Pułtusa:] 400 cementi coritho dapne przekadek ZapMaz III T 1/451v.*

Synonimy: 1. niecki, żłob; 2. fasa, kanał, rura, rynna; 3. czołn.

AŻ